

ВАРНЕНСКИ ОБЩИНСКИ ВЕСТНИК

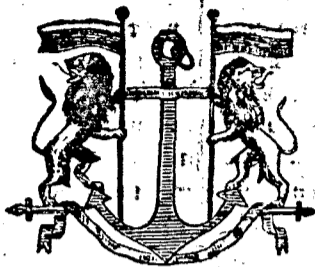
Издава Варненската Градска Община.

ИЗЛИВА ВСЕКА СРЯДА.

Абонамент 60 лева годишно.

Един брой 1 лев.

Всяко що се отнася за вестника, да се изпраща до редакцията, кметството — Варна.

ЗА ОБЯВЛЕНИЯ НА III или IV СТРАНИЦА:

Официални: на дума по 1 лев; заглавие, дата и подпис по 3 лева.

Частни: на дума по 1 лев, а на кв. см. по 1-50 лв.

За I или II страница — удвояно.

ОФИЦИАЛЕН ОТДЕЛ

През „Велиденските“ празници, между председателя на Варненска Общ. Тричл. Комисия Г-п Г. Ангелов и Негово Величество Царя на Българите, сж разменени следните телеграми:

До Негово Величество,

Приемете моя и на Варненци поздрав, „Христос Въскресе“. Молибестуваме това светло Христово Въскресение да донесе на родината ни щастие и благоденствие, а Вам, дълго и славно царуване.

Предс: Ангелов

Благодарствената телеграма.

Ангелов, Председ. Тричл. Комисия
Варна,

Вам и на варненци, моята сжрдечна благодарност за любезните родолюбиви благопожелания, по случай воскресение Христово — на всички вистину воскресение.

Царя.

Варненско Град. Общин. Управление.

ЗАПОВЕД

№ 64

Гр. Варна, 14 Април 1923 г.

Дне на основание предписанието на Господина Министра на Вътрешните работи от 11 того под № 2664, като назначен за председател на Варненската Градско Общ. Тричл. Комисия, на место подалия оставката досегашен тажв Господин Ангелов, приех и встъпих в изпълнение на длъжността.

Тази станала промена да се съобща на Началниците на Отделенията и на всички шефове при държавните учреждения за сведение.

Председател: Я. Андреев.

Из отчета на Варненския Старши Общински Лекар Д-р А. НЕДЯЛКОВ.

(Продължение от брой 62):

От друга страна и самите болни неохотно се съгласяват да постъпват в

болницата, било поради недобра храна, било поради липса на отопление и добро гледане. До колко изолацията в самата болница е спазена се вижда от това, че две скарлатинозни деца сполучиха да избягат.

При това недоверие и нежелание на болните да отидат в болницата естествено се налага изолирането им по домовете. Това последното в сжвсем редък случай може да бъде преведено идеално. Изолира се в подобни случаи, или цялото семейство, или само болното с някой от възрастните членове, който би се нагърбил с гледането му. В втория случай се вземат възможните мерки да се отстрани контакт. Останалите членове след прекарване на никубационния период се дезинфекцират и освобождават. При оздравяване на болния се извършва, според случая, формалинова дезинфекция, или опржкване с карболов разтвор resp. krezol krezotin на стаята му, а самият той с изолираното възрастно лице се откарва в дезинфекционната станция, гдето се окъпва, а дрехите му, както и другите вещи от жилището му се дезинфектират в Бюва.

При случай от T. Exanthematicus оставените под наблюдение лица се подлагат в началото на 17 и 21 ден на дезинфекция и дезинсекция. При заболявания от коремни тиф се дават наставления на приближените до болния по какъв начин да се предпазват, а спранията и пуждинка се дезинфектират ежедневно с варовито мляко. В всички случаи се вземат мерки да се изолира болния от останалите членове на семейството. Дезинфекциране на помещенията не всякога е възможно в пълна степен, но се прави всичко за да бъде по ефикасно.

При Variola Vera и Scarlatina дезинфекцията е най-трудна поради стойността на Virus'a.

За остраняване бацилтрегерията наложително е бактериологичното изследване на секретите и екстретите не само у болния, но и у другите членове на семейството Dyphteria, Cholera, Typhus, Aldamin, Menigitis, Cerebroso) за тая цел и вжобще за една по ефикасна на научни основи борба с остри и хронични заразни болести (Напр. Tuberculosis) се диктува създаване на една градска бактериологична лаборатория на чело на един епидемиолог, комуто да се възложи

вжобще борбата с епидемичните заболявания.

Персонала на дезинфекционната станция работи с специални блузи и комбинезони и се предпазва чрез често къпане в станцията.

В бюджета сж предвидени 60,000 лева за борба с инфекциозни болести. През годината сж дезинфектирани и дезинсектирани 54,799 души, 70,639 вещи и 994 стаи.

18) Лечебната помощ на градското население се оказва в четири градски амбулатории, а именно: една в V уч., която е I-ва градска, в IV уч., II-ра градска III а в трети уч. (Сес-Севмес) и четвъртата в зданието на общинската болница. Помещението на I-ва градска амбулатория е частно здание, но доста просторно удобна за целта. Втората градска амбулатория се помещава в зданието на общинската техническа работилница; помещението е тясно и не удобно, но главното неудобство е шума от машините в техническата работилница, който затруднява и прави невъзможно преглеждането на болните. Третата амбулатория се намира в VII уч. в едно частно и тясно здание. Тая амбулатория се посещава от работническия лекар само два пъти седмично, като през останалото време се завежда от амбулаторния фелдшер.

При общинската болница се открити IV градска амбулатория, която се предназначва главно за лекуване венерични болни, проситутки и преглеждане женската прислуга от заведенията.

При санитарното отделение има уредена превързана стая за оказване първа хирургична помощ.

Инвентара на амбулаториите е осъден и през изтеклата година не е попълнен и подновяван. В бюджета предвиден следния кредит за санитарни нужди:

§ 17 т. г. за поддръжане общинската болница според правилника — 100,000 лв., т. 2. За общ. амбулатории 20,000 лв., т. 3. За химическа лаборатория 50,000 лв., т. 5. За доставка на медикаменти — 200,000 т. 5. За поддръжане и поправка на дезинфекционната станция 10,000 лв., т. 7. За доставка на стерилизувано мляко на бедни възрастни — 10,000 лв., т. 8. За борба с туберкулозата 50,000 лв.

§ 19 Извършването на смет с собственни 25 сметоносни кола 1200000 лв

§ 18 За прекратяване бететвия и епидемий 60,000 лв.

За заплати с прибавка на личния състав в санитарното отделение е предвидено 66,100 лв.

19). В гтада има седем концесии: аптеки, една държавна, една общинска за бедноболни, една железнопътна за железничарския персонал и три дрогерии.

Общинската аптека е получила право на концесия, но по бюджетни причини, едва ли ще бъде развита в скоро време.

През изтеклата година в общинската аптека сж експедирани 29756 номера за бедно болни и лекарства за 20805 лв., за сметка на Окръжната Постоянна комисия и работническия фонд. В града има едно Окръжно Сиропиталище за връгли сираци от войните, едно частно сиропиталище на благотворителното Д-во „Надежда“ и едно сиропиталище на благотворителното Д-во „Милосърдие“.

21. Общинският хигиеничен Съвет е имал няколко заседания през годината и е засегнал въпроси досежно хигиената и борбата с инфекциозни болести (Чума, Холера, и Петнис-Тиф). В връзка с това сж издадени и заповеди от Г-кмета. Направиха се постъпки пред Дирекцията на Народното Здраве относно карантинизиране на църквите от заразените страни, понеже наблюдението фактически не постига резултата.

22) Каква и в какъв размер е заболяемостта на населението през изтеклата година, е трудно да се отговори с положителност. Показател не толкова за болеста на населението, колкото за дейността на общинските лекари и за популярността и достъпността на общинските лекари и за популярността и достъпността на общинската медицинска помощ, ни дават сведенията за прегледаните болни в четирите общински амбулатории.

През годината сж прегледани в I градска амбулатория мъже 2546, жени 5076, всичко 7622, които сж направили 61903 посещения, (в тия числа влизат и прегледаните по домовете болни от лекари на първата амбулатория). В втора градска амбулатория са пригледани 2799 мъже и 4309 жени, всичко 7108 с 1318 посещения; III-а градска амбулатория мъже 543, жени 596, всичко 1139 посещения; IV-а Градска амбулатория: мъже 281, жени 510, всичко 791 с 2038 посещения. Всичко е прегледано. 6549 мъже, 10522 жени, а всичко 16679, с 6150 посещения, или болести на процент 345 на хиляда души население; когато за 1920 година процента е бил 347, а за 1921 година 429%.

Ако анализираме по подробно тия данни ще намерим, какво най-голям процент от всички заболявания се пада на общи болести, в които влизат: остри и хронични инфекциозни заболявания, тумори и конституционални болести, а именно 27.0 за мъжете, 31.4 за жените, или средно 29.8 от общо число на всички заболявания на първо място се отбелязва Influenza 1564 случая, или 93%, после Malaria acetichr 1327 случая, което съставя 8.0% от всички заболявания. Анаемия 1179 случая, или

6.9% Rheumatismus art. ac. 506 случая или 2.9%.

На второ място идат дихател. разстрой които у мъжете са 1157, у жените 1678, или всичко 2829, което съставлява от всички заболявания 18% мъже и 16% жени, или 17% всичко. От дихателните заболявания най-голям брой дават остри и хронични Bronchitis — 2513 или 15.1%, след това Pneumonia (111) или 6% Pluritis (21) — 0.5%. Смъртност от дихателните разстрой е 23.3 на 10,000 души население (39.0 — през 1921 год.).

На трето място идат храносмилателните разстрой: 943 или 14% мъже и 1702 жени, или 16.0%, всичко 2645, или пже 16.0% от всички заболявания. От храносмилателните заболявания, най-голям интерес представляват детските ентерити (до 2 год. възраст), които сж наблюдавани у 327 момчета, 340 момичета, или всичко 667 деца. Ентеритите в момчетата съставляват 34.7%, у момчетата 19.5%, или всички 25.2% от всички храносмилателни разстрой. Смъртността от храносмилателни заболявания е била 34.8‰ (хлядно) (през 1921 година — 29.2‰).

23) Числото на пригледаните болни с белодробна охтика в всички градски амбулатории е 41 мъже, 36 жени, или всичко 77 души, което съставя 6.4‰, 3.4‰ и 4.6‰ от всички прегледани амбулаторни болни. Туберкулозни заболявания на други теоргани са отбелязани 18 мъже, 22 жени, или всичко 40 човека. Общо туберкулозните поразявания съставят 9.2, 5.5 и 6.9 от хиляда прегледани болни. От белодробна охтика през годината сж умрели 138 души, което съставлява 26.9 на 10,000 души население. Сжщия процент за 1921 год. е бил 28.6‰. По части прегледаните туберкулозни се разпределят така:

I	уч.	—	3	случая
II	„	—	5	„
III	„	—	5	„
IV	„	—	34	„
V	„	—	22	„
VI	„	—	—	—
VII	„	—	12	„

Очевидно е, тия сведения сж неясни и далеч от действителността. Туберкулозната гжстота е несравнено по голяма, но заболяванията минават или незабелязани под форма на анемия, бронхити и др. страдания, или въобще началните й леки заболявания по редко се обръщат за помощ към общинските лекари.

По професия туберкулозните заболявания се разпределят така: Чиновници 11 сл., работници 30 сл., общари 1, видари 1, свободни 4, инвалиди 1, домакини 22, деца 4 ученици 4, часонвикар 1, градинар 1.

Относно причините за развоия на туберкулозните заболявания е излишно да се говори; те на всякъде почти сж едни и сжщи. Заслужава само да се подчертае влошаване на жилищните условия след общоевропейската война и оскъдната и затруднена прехрана на по-голямата част от населението предимно чиновничеството и работническата класа, вследствие преживяваната стопанско-економична и продоволствена криза. Мерките против туберкулозата сж мерки предимно от социален характер за извореня-

ване основните причини на това обществено зло. Въвеждане на цювалниците в обществените заведения постоянно си пробива път, но ползуването от тях е още слабо развито. Затова се изисква поголяма духовна култура и противотуберкулозно възпитание на обществото. Подовете в повечето заведения и частни къщи сж джчени, но в новите економични постройки в крайнините на града се среща землен под. Не по-малко нехигиенични са сжщо и подземните полуетажи, които особено в Варна често се използват за живеене. Някой особенни нехигиенични привички, ако изключим силното разпространение на алкохолизма, не се отбелязват.

Джжжи обаче да подчертаем вредното влияние на тютюневия прах върху работниците в тютюневите складове в града, всред които сж констатирани доста туберкулозни заболявания. Лично от мене сж наблюдавани два случая от остро тютюнево отравене от две млади девойки и трети един младеж; работници в тютюневите складове, вследствие аспирация на тютюневия прах в фабриците и складовете, за жалост, не сж приложени.

В околността на града подходи места за лекуване на белодробна охтика няма, освен може би селото Авреп. На няколко километра от града се намира държавния морски санитарниум за хирогична туберкулоза.

24) Венеричните заболявания, както в всеки портов град, сж доста разпространени, но точни данни за това не могат да се съберат. За да облекчим поне отчасти съдбата на венеричните болни и да контролираме до колкото е възможно проституцията, стържихме специална Венерическа амбулатория в общинската болница. В тая амбулатория са лекувани амбулаторно всички венерични заболявания, указвано е сжщо медицинска помощ и при други общи и гинекологически заболявания. По данните на тая амбулатория сж лекувани: Venorrhagia 38 мъже 94 жени, всичко 132 болни, които сж направили 899 лечебни посещения. Ulcus molle е имало 5 случая мъже и 4 жени, с 28 посещения. Syphilis I 5 сл. мъже и 6 жени всичко 11 случая с 62 посещения. Syphilis II. 6 случая мъже и 9 жени, всичко 15, с 97 посещения и Syphilis III. 8 мъже и 15 жени всичко 23 случая, с 68 посещения.

Значи всичко сж констатирани 49 случая от сифилис.

В I-а Градска амбулатория сж констатирани Syphilis I — 2 жени с 1 посещение. Syphilis II — 1 мъж и 1 жена, всичко 4 случая.

В II-а Градска амбулатория сж констатирани 2 случая Seus II случай и Seus III, всичко 3 случая, с едно посещение.

В III Градска амбулатория е констатирано 5 случая от Сифилис, от които 4 Seus, II и 1 Seus haereditaria, с 3 посещения.

Всичко през годината е лекувано 61 случая от сифилис, което отговаря на 3.6 от 1000 прегледани болни.

Издирването на Сифилистичните и въобще венерични заболявания става при амбулаторното преглеждане на болните предимно през изтеклата година чрез спе-

циалната венерична амбулатория. Докъването на болните е предоставено на добрата воля на самите болни. Други ограничителни мерки спрямо болните не се предприемат.

Специални поемни условия.

За отдаване на закупувач чрез търг с тайна конкуренция Общинското право **КРЖВИНА**, т. е. прихода от клане добитък през време от 1 Април 1923 г. до 31 Март 1926 г. включително.

Чл. 1. — Закупувачът ще събира правото „Кржвина“ (чл. 88 п. 4 от закона за градските общини) по 20 стотинки (двадесет стотинки) за всеки килограм месо, предназначена за употребление за кого и да е било, следователно и за войска, болници и затвори, именно от месото на заклани волове, крави, телета, биволи, биволицы, малачета, козове, овни, овци, агнета, пржчове, кози, ярета, свини и прасета, включително лойта и мазта им.

Закупувача ще събира едновременно и эпизоотична вржнина върху кржвината, именно 10%, съгласно чл. 1 от правилника за фонда на эпизоотичните (Държавен вестник брой 17 1899 год.)

За месо предназначено за износ вжн от пределите на Варненското землище, т. е. за други общини или вжн от България, плаща от кржвина и эпизоотична вржнина в същите размери.

Внасяните във Варна от други общини или друга държава месо, предварително се преглеждат от надлежния ветеринарен лекар и за тях също се плаща следующата се сума за кржвина и эпизоотична вржнина. Тия месо трябва да се занасят направо в градската скотобойна, в която част и би пристигнала във Варна, без да се отбиват и стоварват где то и да е другаде във Варна и землището ѝ. В противен случай тия месо по редовно съставен акт се конфискуват като контрабанда, а стопаните им, освен кржвината, плащат и глоба в полза на общината до 250 лева за всеки случай. Конфискуваните месо остават в полза на общината. Събирачите на наложените от кметството с постановление суми, става по реда, по който се събират даждията.

Свинското месо винаги се внася от вжн във Варненската Скотобойна цело, неразсечено на късове, с неотрезани бутове и неразрязано под мишниците и слабните; в противен случай, такова месо се счита заразено и се унищожава без да се плаща нищо на стопанина.

Чл. 2. — Освобождават се от правото кржвина:

1) Унищоженото, като негодно за консумация (употребление) месо;

2) Кожата, главата, дробовите и краката на добитъка, когато те би били одрани и отделени от трупа;

3) Кормината (гърбухът), червата, дробовите и лойта, останали по самите тези части.

Месата от прасета, не по тежки от 5 вгр. (пет килограма) и тия свини, които се отглеждат от семейства за свое домашно употребление по една свина.

5) Агнетата и овните, колени по религиозни обичаи за жертвоприношение (курбан).

6) Солената славина и разните консерви от месозлуканки, наденици, салами варени, печена и пушена славина, шумки, жамбони и др. такива. —

Чл. 3. — Всеки добитък ще се претегли след заклането и очистването му, т. е. като се отделат от него, кожата, главата, кормината, червата, дробовите и краката. От теглото ще се спвада 2% за фира. —

Чл. 4. — За свое собствено употребление всеки може да си заколи, не в общинската скотобойна прасе за Коледа и агне за Георгиев-ден, без да плаща такса за кржвина и эпизоотична вржнина.

В извънредни случаи може да се допустне заклането на добитък не в общинската скотобойна, но винаги по писмено позволително от кметството, основано на писменото разрешение от надлежния лекар, дадено съгласно п. а на чл. 303 от правилника за приложението закона за градските общини.

Чл. 5. Когато закупувача узнае, че е бил заклан добитък не съобразно с горе установения ред, състави акт на нарушителя в прикствие на общински, или полицейски орган и по този акт, редовно подписан, закупувача събира в троен размер кржвината и эпизоотичната вржнина.

Чл. 6. Закупувача е длъжен да се съобразява с всички санитарни и полицейски закони (чл. 303 п. б. от цитирания правилник).

Чл. 7. Правото вржнина и эпизоотична вржнина се заплащат от ония който е добитъка и то тукъси, след като се заколи или внесе в Варна заклан добитък. При това винаги срещу квитанция, които закупувача издава от кочан, пронизан; преброен, и подпечатан от Общинското управление (чл. 303 п. в от цитирания правилник).

Тия кочани закупувача е длъжен да пази и предава на общинското управление.

Забележка: квитанция е длъжен да си набави закупувача на свои средства.

Чл. 8 Закупувача ще плаща на общината закупната цена на Кржвината, включително и эпизоотичната вржнина, предплатена за всеки три месеца, като за последните 9 месеца издава запис на заповеди, подписани от двама солидни гаранти, удобрени от общинското управление.

Никакви компенсаций (прехващания) закупувача не може да прави, нито от следващото се от кржвината, нито от онова за эпизоотичната вржнина.

Чл. 9. Общите поемни условия, закона за бюджета, от четността и предприятията, както респективните наредби на правилника за приложение закон за градските общини, правят неразделна част от тези специални поемни условия.

Чл. 10. Ако правото кржвина се унищожи или закупният срок се увеличи или се намали с закон, договорът се унищожава по право и без съд, без да има право закупувачът да дири вреди и загуби.

Закупувачът нема право да иска намаление на закупната цена, по каквито и да сж причини (стачка, на касапите, болест по добитъка и др.) и да би било намалено или спремо клането на добитъка, как-

то и общината не може да иска увеличаване на закупната цена, колкото и да сж увеличило клането на добитъка във Варна.

Ако правото кржвина се увеличи или намали с закон или с решение на Общинския съвет, съразмерно се увеличава и намалява закупната цена, съобразно с увеличението и остатъка от договорния срок.

Член 11. Предложенията на търга и утвърдената закупна цена е само за кржвина, върху тая сума закупувачът е длъжен да внася и 10% (десет на сто) эпизоотична вржнина.

Чл. 12. До дени на сключването на договора предприятието се експлоатира за сметка на общината.

Чл. 13. Ако стане нужда да се приложат спремо закупувача разпореденията на чл. чл. 4, 10 и 15 от общите поемни условия. Кметът внася вжпроса за разглеждане в Общинския съвет, който се произнася в смисъл разпореденията на тия поемни условия и решението на последния е окончателно, без право на съдебна намеса.

Тричленна комисия:

Председател: Г. Ангелов.

Членове: { Я. Андреев.
Ив. Женов.

Из дейността.

На електрическото отделение и централа за времето от 25 Март до 10 април 1923 г.

Постъпили сж 20 заявления за нови и 10 за допълнителни инсталации от Варненските граждани, и в зависимост от мястото и мощността на съответните трансформатори на едни се уважиха, а на други не.

Намалени сж свещите на 5 клиента по собствено желание.

Постъпили сж девет заявления за изпитване на нови електромери, които след като се уважа, че функционират правилно, се поставиха на без електромерни инсталации.

Прехвърлени сж пет партиди от едно име на друго по разни причини.

По желанието на двама клиента, закриха им се партидите.

Постъпили сж други шест заявления за проверка на стари електромери, понеже собствениците се съмняват в показанията им.

Окачени сж 16 нови и допълнителни инсталации.

Работи се усилено по обзавеждане новите партидни книги и събиране недобори.

Консумира се 29090 киловат часа електрическа енергия за добиването на която сж изразходвани 17,475 литри газол.

Ветеринарното отделение за време от 26 Март до 8 Април 1923 г.

През изтеклата седмица в градската скотобойна е искпан следния добитък: 217 глави едър добитък, дали 28147 кл. месо, 4409 глави дребен добитък, дали 21628 кл. месо или всичко искпано едър и дребен добитък 4626 глави, които сж дали 49775 кл. месо. Унищожен е следния добитък: 2 вола от 240

